

kommer an paa, ikke blive vore egne Radikales Mening, men den almindelige Opfattelse, der hersker mellem Folkeretslærerne og hos de fremmede Stater, med hvilke vi faa at forhandle.

Jeg har allerede paavist ved tidligere Udtalelser, at Haager-Konventionerne udtrykkelig fastslaa, at man paa de Punkter, der ikke ere traktatmæssig ordnede, maa gaa frem efter den almindelige Folkeret. Der er efter 1907, mig bekendt, ikke fremkommet Udtalelser fra Folkeretslærere, der have knæsat de Radikales Udtalelser. Derimod er der fremkommet flere Udtalelser, der bestemt have hævdet den Opfattelse, at den neutrale Stat er pligtig at forsvare sig imod enhver Neutralitetskrænkelse.

En Grundbetingelse for Neutraliteten er Upartiskhed, men Passivitet kan ogsaa være Partiskhed. Lad os tage et Eksempel. I Konventionen om Landkrig i § 2 forbydes der de krigsførende Gennemmarch af Tropper, og § 5 paalægger den neutrale ikke at finde sig deri. Rent bortset fra, at Gennemmarch af Tropper, for Eksempel gennem Belgien eller Svejts, vist neppe vil kunne anses for en tilfældig Neutralitetskrænkelse — og det samme gælder om Valg af Basis paa neutralt Søterritorium —, vilde Følgen af ikke at sætte sig til Modværge mod et saadant Overgreb utvivlsomt blive, at da den anden krigsførende, til Skade for hvilken vedkommende Neutralitetskrænkelse var sket, vilde tage Affære. Kort sagt, Passiviteten eller Undladelsen af at gøre vor Pligt vilde ingenlunde altid befri os fra at blive inddragne i Krigen. Og det er dog dette, vi alle stræbe efter. Den sidst optrædende Stormagt vilde endog have den lovlige Ret mod os paa sin Side til ikke at respektere vor Neutralitet.

Det er saaledes ingenlunde sikkert, at vi slippe for Krig, fordi vi ikke sætte os til Modværge. Men selv om vi virkelig skulde undgaa det, vilde Neutralitetskrænkelsen, f. Eks. Valget af Basis paa vort Territorium, temmelig sikkert medføre, at vort Land bliver Krigsskueplads. Hvilke Ulykker der deraf kunde følge, skal jeg ikke nærmere udvikle, men kun minde om, at enhver By, ogsaa aabne Byer, der forsvares, ere udsatte for Bombardement, og at en værre Skæbne neppe vil kunne overgaa en By end at være besat af en fremmed Hær og bombarderet af dens Modstander. Og naar saa Krigen er omme, vil det for vor fremtidige Eksistens faa den allerstørste Betydning, hvor-

ledes vor Optræden har været, medens Kampen har staaet paa. Vor bedste Garanti for vor Uafhængighed er i Virkeligheden, at alle Magter finde, at Indløbet til Østersøen er bedst i en lille Magts Haand. Men have vi ikke bestaaet Prøven som neutral Stat, falder Betydningen af vor fremtidige Uafhængighed bort for de forskellige Parter.

Og dernæst formaar jeg ikke at se rettere end, at jo større Vanskelighed der er ved at bryde vor Modstand, specielt ved straks i Krigens første Stadium at slaa os ned, desto mere vil en krigsførende betænke sig paa at krænke vor Neutralitet og derved muligvis kaste os i Armene paa Modstanderen. Hvorfor skulde i øvrigt vore Forsvarsforanstaltninger mere give os Præget af en krigsførende Magt end f. Eks. Belgien og Svejts. Ingen vil dog paastaa, at disse Stater have aggressive Planer overfor deres Naboer, fordi de bygge Fæstninger eller have et kraftigt levende Værn.

Slengerik: Jeg vil tillade mig først at knytte nogle Udtalelser til den højtærede Udenrigsministers Tale. Jeg forstod ham saaledes, at det, det for os gælder om, er, at vort Militærvæsen er saaledes indrettet, at vi kunne modsætte os Gennemmarchen af en fremmed Magts Tropper. Hvilken fremmed Magts Tropper venter den højtærede Minister at se paa Gennemmarch gennem dansk Territorium? Jeg tror, at man skal have en meget rig Fantasi for at kunne forudse det Tilfælde, at en eller anden krigsførende Magt skulde finde paa at lade sine Tropper marchere gennem vort Territorium.

En anden Ting vil jeg sige til den højtærede Minister. Han tager meget fejl, naar han taler om, at aabne Byer, der forsvare sig, ere udsatte for Bombardement. Han maa jo erindre, at det kun er Tilfældet under Krigsforhold. Det er ikke Tilfældet, naar Danmark er et neutralt Land. Der findes ingen Bestemmelse i Haager-Konventionerne, hvorved det er tilladt overfor et neutralt Land at bombardere en aaben By. Her er kun Tale om, hvad der kan ske, hvis Landene ere paa Krigsfod med hinanden.

Jeg har taget Ordet, fordi jeg i øvrigt gerne vilde gøre nogle Bemærkninger til den højtærede Konseilspræsident i Anledning af hans Tale forleden. Han vilde hævde, at det var en speciel dansk Teori, at man ikke har nogen Pligt til at føre et Forsvar overfor den Art Neutralitetskrænkelser, der ere ensbetydende med